

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ
ΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΚΑΙ 21^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1915

ΕΠΙ ΤΟΥ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Γ. Η. ΚΑΛΕΡΓΗ & ΣΙΑΣ
1915

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ
ΔΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ 21^{ης} ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΚΑΙ 21^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1915

ΕΠΙ ΤΟΥ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΛΑΡΕΤΗ & ΣΙΑ
1915

ΤΙ ΗΞΑΝ ΑΙ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΤΩΝ 140 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΩΝ

Ἐκ τῆς κατοικίᾳ δυσκοπῆς τοῦ κ. Γούναρη εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Βενιζέλου, διαφωτισθὲν ἐπισημῶς πλέον τί πράγματι ἦτο αὐτὸ τὸ ζήτημα τῶν Μικρασιατικῶν παραχωρήσεων, τὰς ὁποίας ἐπὶ 9 ἡδὴ μῆνας φωνάζει ὁ κ. Βενιζέλος διὰ εἶλιν εἰς τὴν τάξιν του.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ Importantes (σημαντικαί).

ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἰσως ἀλλ' ὑπέσχε καὶ ἡ λέξις très (πολύ)

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὅχι· ἀκριβῶς μόνον importantes (σημαντικαί).

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Θέλετε νὰ δεχθῶ παραχωρήσεις μόνον σπουδαιότητας εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας;

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Αἱ ὁποιαὶ καθωρίσθησαν κατόπιν ὑπὸ τῶν Δυνάμεων πῶς ἡννοοῦντο αὐταί.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Πότε;

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Να οἶα, τὸ εἶπω. Κατόπιν ἐγένοντο προτάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἐπροτεήθησαν παραχωρήσεις ἑδαφικαὶ ἐν τῷ βιλαετίῳ τοῦ Ἀιδινίου...

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Αὐταί εἰνε προτάσεις μεταγενέστεραι, δὲν ἐνδιαφέρουμαι νὰ μιῶω.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Εἶνε αἱ ὅσαι. Ἐξήγησα ἐξηγήσεις καὶ μᾶς ἐδόθη ἡ ἀπάντησις διὰ εἶναι αἱ ὅσαι ἐπροτεήθησαν κατὰ Ἰανουάριον. Ὑπάρχουσιν αὐτὰ τὰ ἔγγραφα.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ὅταν, κ. ὑπουργέ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπρόκειτο ν' ἀναλάβω τὴν ἀρχὴν κληθεῖς κατ' Ἀγρουστον ἐξήγητα ἀπὸ τὸ ἐπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ μοῦ σταίλουν ὅλα τὰ ἔγγραφα, τοιοῦτον ὅμως ἔγγραφον δὲν ὑπάρχει.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὑπάρχει ἔγγραφον καθ' ὃ ἐγένετο ὁ ζήτησις διαιλογος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐγένετο ἡ προσφορά τῆς ὁποίας ἐλάβετε γνῶσιν, ἡ ὁποία εἶνε διαιτυρωθὲν ἔγγραφος καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ λέγεται διὰ διατηροῦνται αἱ πρὸς τὴν Ἑλλάδα γ. νόμηναι προσφοραὶ περὶ παραχωρήσεων (Territoriales dans le villayet d'Aidin). Καὶ ἐγένετο ἡ ἐρώτησις πρὸς τοὺς προτείνοντας: Λέγοντες διὰ διατηρεῖτε τὰς προσφοράς, πῶς

προσφορὰς ἐννοεῖτε ὅτι διατρεῖτε; Ἀπήντησαν, οἱ αἱ διατρεομένην εἶνε αἱ κατὰ Ἰανουάριον γεγόμενα. Καὶ ἠρωτήθησαν καὶ πάλιν: Ἐκεῖ ὁμιλεῖτε περὶ ἑδαφικῶν παραχωρήσεων σημαντικῶν ἐν τῇ ἀκτῇ τῆς Μ. Ἀσίας; Ἐδῶ ὁμιλεῖτε περὶ παραχωρήσεων ἐν τῷ βίλαετῳ τοῦ Ἀϊδινίου. Εἶνε αἱ ἴδιαι; Ἡ ἀπάντησις ἦτο οἱ εἶνε αἱ ἴδιαι μὲ τὰς τοῦ Ἰανουαρίου. Ἐπεξηγήθησαν δὲ αἱ ἐν τῷ βίλαετῳ Ἀϊδινίου ἑδαφικαὶ παραχωρήσεις ὡς σημαίνουσαι τὴν Σμύρνην καὶ οὐσιώδη μερίδα τοῦ Hinterland τῆς Σμύρνης.

Αὐτὰ εἶνε τὰ πράγματα.

Ἠρωτήθησαν, ἀν' ἐλκονγίνων τοῦ σχεδιαγράμματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κατὰ Ἰανουάριον. Ἀπήντησαν οἱ ἀνεπίσημον κινὸς ὁμοτέρων σχεδιαγράμματος (ὁ χάρτης τῆς «Πατρίδος»!!) Ἐλαβον γινώσκιν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Λέγουσι οἱ ἀντιπλάγησαν ταῦτα, Πότι ἐγένετο ἡ ὁμίλια περὶ τῶν παραχωρήσεων; Εἶχε μετόπισθε καὶ ἡ Ἰταλία;

ΕἰΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Βέβαια.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Πῶς λέγετε βέβαια; Καὶ ἐγὼ λέγω ὅχι. Μὴ δίδετε πληροφορίαν; ἐπὶ πραγμάτων τὰ ὅποια δὲν γνωρίζετε ἦτο κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΗΣ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ βουλευτικοῦ συμβουλίου ἀρχόμενος τῆς ἀγορεύσεώς του, κατ' ἡ ἐισέδη εἰς τὸ θέμα τὸ ὁποῖον ἐπαράτατο καὶ πρόκειται νὰ παραβληθῇ κυρίως τὴν Βουλὴν, ἐνόησεν, οἱ ὁφείλει ν' ἀπαντήσῃ καὶ εἰς δικαιγνῶν τοῦ ἀξιοῦν ἐς Ἀττικῆς; βουλευτοῦ, δικαιγνῶν, κατὰ τὸν ὅποιον αἱ Ἀναμίαι τῆς Συνενοήσεως ἐξήγησαν ἀπὸ χρόνον μακρὸν νὰ ἐπιβέβωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα παραχωρήσεις ἑδαφικὰς, ἵνα δι' αὐτῶν προσκτήσονται τὴν σύμπραξιν τῆς Βουλῆς. Ὁ ἀξιότιμος; Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπαντῶν εἰς τὸν δικαιγνῶν τοῦτον, ἐνόησεν ἀναγκασθῆναι νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν Βουλὴν οἱ κατὰ τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεχώρησε τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ζήτημα τῶν τοιούτων παραχωρήσεων ἦτο τεθεωρημένον, κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ ζήτημα τῶν παραχωρήσεων εἶχε ἐμφανισθῇ ἐκ νέου εἰς τὸν ὁρίζοντα. Ἀρξας δὲ νὰ νοηθῇ ἡ καὶ σή- τως εἶπεν, οἱ ἡ μεταβολὴ αὕτη προσήλθεν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἡμῶν ἡ ἐκ παραλείψεως ἡμῶν, ἀντίως ὅμως ἐξ ἀδεξιότητος ἡμῶν. Εἰμαι ὑποχωρο- μένος, κύριοι, ν' ἀποκαρῶσω κατὰ τὸν ἐντυπώσιμον τρόπον τὴν τοιού- την αἰτίαν. Εἰμαι δὲ ὑποχωρομένος νὰ παραγῇ ἡμῶν εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἐνάξεως τοῦ λόγον μου, οἱ δὲν εἶνε ἐπιτερισμένος εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως; ὁ ὁποῖος εὐρημα ἐν κατοχῇ τῶν ἐγγράφων, ὁ ὁποῖος εὐρημα ἐν γνώσει τῶν γεγονότων, τοιαύτην ἀνὰ αἰτίαν νὰ ἀπευθῇ καθ' ἡμῶν ἀπὸ τοῦ βήματος; τοῦτον ἐν στιγμῇ οὕτω σοφῶς, ἐν στιγμῇ κατὰ τὴν ὁποίαν κλιμακωδὰ πάντες μὲ ἐν πνεύματι, μὲ μίαν ψυχὴν, μὲ ἐναιανίαν πάντες κατεβύθησαν πρὸς τὴν Πατρίδα νὰ ἐπιληφθῶμεν τῶν ὑπὸ τὸν ζήτημα, τῶν ζήτηματων ἐξείνων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ ἐν τῷ μέλλοντι ὑπαρξίς; ἡ μὴ ὑπαρξίς τῆς χώρας ἡμῶν. (Χειροκροτήματα).

Καὶ λέγων αὐτοῦ, κύριοι, θέλω ἀποδείξῃ διὰ τῶν γεγονότων, οἱ ἐκείνους τὰ ὅποια εἶπεν ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως; ἦσαν λέ- ξεις προωρισμένα ἵνα προκαλέσωσιν ἐντυπώσεις καὶ ὀφείλεις αἱ ὁ τοῦ ἐκτροσευτοῦντος ἰδέας, προωρισμένας νὰ γενήσονται πεποιθήσεις. Ὁ- ποῖον, κύριοι, ἦτο τὸ ζήτημα τῶν παραχωρήσεων καὶ ὁποῖα τις ἡ ἱστο- ρία αὐτοῦ, ἡ Βουλὴ ὀνοεῖ.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τὴν γνωρίζει, διὰ ἀπὸ τῆς στιγ- μῆς κατὰ τὴν ὁποίαν συνήθη ἡ συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου, ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδρμουσικήθη τὸ Βαλκανικὸν καθιστῶν; ὅτι- ουν εἰς τὸν ὁρίζοντα τῆς Ἑλλοκατικῆς πολιτικῆς, ὅτι- ουν εἰς τὸν ὁρίζοντα τῆς Ἑλλοκατικῆς διλωματίας ἰδέαι τεινύουσαι νὰ δηλη- τημάσονται καὶ τὸ κοινὸν φρόνημα τῶν διαφόρων λαῶν, οἱ ἡ συν- θή- ἡ ἐκείνη δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν κατὰ τὴν τὴν ἀληθὴ καὶ δι- καίαν καὶ συμμετρὸν πρὸς τὰ πραγματικὰ καὶ ἀπὸ ἀναγνωρίσεως ἐκ- θινὰ συμφέροντα τῶν διαφόρων λαῶν. Ὁ τοιαύτη ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεργάσθη ὁ Ἑλλοκατικὸς πόλεμος καὶ ἰδιαιτάτα ἀπὸ τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη τῶν ἀντιμαχομένων με-

οίδον εν τῷ κολοσσαίῳ ἄγωνι ἐπιμαρτυρῶν, οὗ ἔσπερε νὰ στροφῶσαι, ἐνὰ προσεκτικῶνται καὶ ἐν τοῖς Βουλαιῶς συμμοχλῶν, τοῦ ἁγίου αὐτῶν εἶνε γνωστὸν διὰ ἡ μία τὸν ὁμιλῶν, ἀποβλέψαντα εἰς τὴν Βουλαιῶν, ἐπορεύοντες εἰς αὐτὴν τὴν μεταβολὴν τῆς συνήθους τοῦ Βουκοινοῦ, τὴν μεταβολὴν τοῦ συνηθιστοῦ ἐκείνου, τοῦ ὁποῦν δ. κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀναμύλει ἰσορροπίας καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῦν συστήματος ὁμοῦ νὰ θεμελιώσῃ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ.

Καὶ γνωρίζῃ δ. κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐκεῖνο δ. τοῦ ὁποῦν ἀναγγεῖ ἡ Βουλὴ καὶ ἐκεῖνο δ. τοῦ ὁποῦν ἐγὼ ἀνακοινῶ εἰς αὐτὴν ἥρην, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἀπριλοῦ τοῦ 1914 ἤρξατο νὰ ἐκτελεστοῖται συστήματα καὶ ὁμιλίαι περὶ παραχωρήσεων ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Βουλαιῶν, καὶ τὴν πρῶτην δὲ ἐμφάνισαν τὸν τοιοῦτον συστήματος καὶ ὁμιλιῶν δ. ἀξιωματὸς κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διὰ μὲν ἐκτελεσθῆναι καὶ τοῦ ὁποῦν, ὅτι ἠοπάθη τοιαύτην ἐν ταύτῃ πικρῶν διὰ τὴν ὑπονοήσαντο τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποῦν ἐδωκεν ἀπαρτήσαν διὰ τὴν ὑπονοήσαντο τὸν συμφορῶν τῆς πατρίδος ἡμῶν, ὅπως ἐσέφθη νὰ πειθῇ καὶ εἰς ἀπόφασιν, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ, καὶ οὐκ πολιτικῶς ἀπὸ ἀντίστασις, θεωρῶ εὐτύχημα διὰ δὲ ἐξελίξετο τότε. Ὁ συστήματος αὐτοῦ ἐπὶ ἐλαβε χαρακτῆρα ὁλοκαταστροφικῶν διὰ τὸν ἀνταρτικὸν τῆς πίκρας, πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἐν αὐτοκρατορίᾳ καὶ πρὸς τὴν εἰς τὰς ἐδαφικὰς ὁμοῦς τὰς ἀνεγκύβας, ὅπως ἡ θύα ἐκείνη τὸν Δανάων, ἥτις ἐπέβαλε τὰς τοιαύτας συμμοχλὰς, κατωδωρὰ νὰ προσεγγίζον τὴν ἰσορροπία τῆς Βουλαιῶν. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπιμαρτυρεῖ βεβαίως, ὅταν λέγῃ ὅτι διὰ τὸν πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ εἶχεν ἐκτελεσθῇ ἡ κατὰ τὴν προακτὴν αὐτοῦ ἐκπορεύοντες εἶχε κατὰ τὴν τοιαύτην πολιτικὴν ἐπιμαρτυρεῖ βεβαίως ἐν τηλεγραφίᾳ, τοῦ ὁποῦν ὁμιλῶν νὰ μηνυνοῖται, διὰ τὴν ἀπορριπτικὴν. Κατὰ τὴν τηλεγραφίαν τοῦτο δ. ἐπὶ τὸν Ἑσπερικῶν ὁποῦν τῆς Ἀρχίας τηλεγραφῶν πρὸς τὸν ἐνταῦθα προσεγγίζον αὐτὴν ἐνετέλεστο αὐτὸν νὰ ἀνακοινῶν εἰς τὸν δ. κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως: τῆς Ἑλληνικῆς, ὅτι, ἀν ἡ Ἑλλὰς ἐπεφύκει νὰ παρῇ τὴν συνδρομὴν αὐτῆς εἰς τὴν Σερβίαν ἐκείνην τῆς μελετικῆς τότε ἐπιθέσεως τὸν Ἀδριατικόν, διὰ ἥδυνατο νὰ ἐκτελεσθῇ ἐπὶ οὐκ ὁποῦν παραχωρήσεων ἐν Μιχαῖ Ἀοίῳ. Ἐν συνεχείᾳ δὲ πρὸς ταῦτα τὴν τηλεγραφίαν ἐκεῖνο ἐξέγεν, ὅτι δύναται ἡ Ἑλλὰς νὰ σταθῇ, ἐν ἐκπορεύοντῃ τῇ Σερβίᾳ, διὰ δὲ ἐπὶ τὴν Βουλαιῶν ἐκείνην, δὲν δὲ ἐπὶ νὰ φορτῇ ἐπὶ τῆς Βουλαιῶς, διὰ τὴν ληρὴν μέρηνα ἐν προσεγγίζοντῃ τῇ Συνεννόσει τὴν Βουλαιῶν διὰ τῆς παραχωρήσεως Σερβίαν μόνον ἔδωκεν. Προσέθετε δὲ τὴν τηλεγραφίαν ἐκεῖνο, διὰ αὐτὴν Ἑλλάδα δὲν δὲ ἐκτελεσθῇ ἐδαφικὰ παραχωρήσεις, ἀλλ' ἐξήρτητο μόνον ἐν στήθεϊ εἰς τὴν ἀνταρτικὴν τῆς ἰσορροπίας διὰ τῆς ἐκπορεύσεως τὸν παραχωρήσεων αὐτοῦ ἐκείνην ἐκτελεσθῇ ἀπὸ τὴν Σερβίαν. Καὶ ἰδοὺ, λέγει δ. κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἀποδείξις διὰ τῆς ἐκπορεύσεως αὐτοῦ τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ἐκτελεσθῇ ἀπὸ τῆς ἐκπορεύσεως. Ἀπορριπτικὸς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβοῦς ἡμῶν, κατὰ ἡν ἐλαβε τὴν τηλεγραφίαν τοῦτο ἡ κατὰ τὴν ἐκπορεύοντῃ, ἥρξατο ὁμιλῶν καὶ συστήσαν αὐτὸς δ. ὁποῦν: περὶ παραχωρήσεων ἐξ ἐδάφους αὐτοῦ πρωτοβουλίας φερομένων εἰς συστήσαν ἐπὶ τοῖς ἀνταρτικῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ τηλεγραφίᾳ ἐκείνῳ ὡς προσφερομένη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν τῇ Μιχαῖ Ἀοίῳ. Ἀπορριπτικὸς ἐπίσης δ. κ. πρωθυπουργὸς διὰ τὴν ἰδέαν ταύ-

την τὸν παραχωρήσεων, τὴν δὲ αὐτοῦ οὐδεὶς πρωτοβουλίας ἀρνημένην τὴν ἡμέραν, κατὰ ἡν ἐλαβε τὸν ἐν λόγῳ τηλεγραφίαν ἡ τὴν ἐκπορεύοντῃ, τὴν ἰδέαν ταύτην τὴν ἐκτελεσθῇ μόνον τὴν συστημῇ, κατὰ ἡν ἐβελαιώθη διὰ τῆς συνήθους τοῦ Βουλαιῶν διελύκει μετὰ τῆς Γερμανίας, ὅτι δὲν ἦτο πλέον δυνατὴ ἡ προσέλευσις τῆς Βουλαιῶς οὐδὲ διὰ τὸν τοιοῦτον παραχωρήσεων. Συνεπὸς ἦτο μάταιον πλέον νὰ γίνεται λόγος: περὶ παραχωρήσεων πρὸς χώραν, ἡ ὁποῖα, συνεδέσθαι κατὰ δὲ τῷ ὁποῦν συνεδέθη μετὰ τῆς Γερμανίας, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προσεγγίζοντῃ πρὸς τὰς Δανάδας τῆς Συνεννόσεως ἀντι οὐκ ὁποῦν πρὸς αὐτὴν παραχωρήσεων.

Καὶ τὰ αὐτὰ ἐπὶ τὸν δ. κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως. Ἀρῶν εἶπετε περὶ τὴν διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην εἶναι τεταμένον, ἀπὸ στήθεος οὐδὲ εἶπον ὅτι δὲν ἐκτελεστοῖται παρ' ἡμῶν παραχωρήσεις, τί εἶνε οὕτως τοῦ ὁποῦν οὐδὲ ἐκαμε νὰ φέρηται ἐπὶ συστήσαν τοῦ ζήτημα τὸν παραχωρήσεων καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ τὴν ἐν τῷ ἐδαφικῷ ἐκπορεύοντῃ τῆς ἰδέας ταύτης; Εἶνε ἀπὸ γὰρ τὸ αλοθῆριον ἐκεῖνο τοῦ ἰδιαίτερον, διὰ τὸ ὁποῦν κατωδωρὰ καὶ διὰ τὸ ὁποῦν οὐδὲν ἀναμύλει οὐδὲν οὐ ὁποῦν οὐδὲν ἀναμύλει; Εἶναι τὸ αλοθῆριον ἐκεῖνο τοῦ ἰδιαίτερον, τοῦ ὁποῦν οὐδὲν ἐκαμε νὰ βλάσκει διὰ καὶ μετὰ διὰ τὰς λέξεις τὰς ἐν τῷ τηλεγραφίᾳ, δι' ὃν οὐδὲν βεβαίως, ὅτι οὐδεὶς λόγος γίνεται περὶ παραχωρήσεων ἐκ μέρους ἡμῶν, ἐν τοιαύτῃ, ἀλλὰ γενεαὶα ζήτημα περὶ προσεγγίσεως τῆς Βουλαιῶς διὰ τὸν Σερβικῶν παραχωρήσεων, μοιραῖος φέρουντες εἰς τὸ νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ παρ' ἡμῶν παραχωρήσεις; Ἐάν τοιοῦτον τι δὲν εἶχεν ὑπερογενθῇ ἐπὶ τοῦ ἰδιαίτερον ἐκεῖνο αλοθῆριον καὶ προσέβητε εἰς τὸ διὰ τὴν εἰς τὸ ὁποῦν προσέβητε, προσέβητε εἰς διὰ τὴν εἰς τὸ ὁποῦν προσέβητε. Καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν νὰ ἀνεζητήσῃ ἐπὶ οὐδὲν ἀντιπαραβῇ ἄλλαν ἐξήγησιν, ἐπιβάλλεται νὰ δεχθῇ τὴν ἐξήγησιν τὴν ὁποῖαν ἐγὼ λογιζομαι. Δὲν γνωρίζω ἐάν εἰς ἄλλας περιστάσεις τοῦ αλοθῆριον οὐδὲν οὐδὲν ὁδοῖται ἄλλαν, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκπορεύοντῃ τὴν ὁποῖαν ἐκτελεσθῇ ἐκεῖνο τοῦ ὁποῦν διδῶνται — ἐάν καὶ μόνον τὸ διδῶνται καὶ ἐάν δὲν εἶχεν καὶ νῦν, ἐκ τὸν ὁποῦν νὰ ἐκτελεσθῇ — ἐκεῖνο τοῦ ὁποῦν διδῶνται ἡ ἀκριβοῦς. Διὸ οὐδὲν ποτε εἶχεν ἐκτελεσθῇ πρῶτα ἡ πολιτικὴ τῆς προσεγγίσεως τῆς Βουλαιῶς διὰ παραχωρήσεων ἐκ μέρους τῆς Σερβίας καὶ ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἐνεφανίσθησαν αἱ νέον αἱ παραχωρήσεις, καὶ ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τὸν ἡμέραν τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποῖας εἶχεν τὴν τιμὴν νὰ προσεγγίζον, ἐνεφανίσθησαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Ἰουλίου. Εἶνε ὑποχωρημένος δ. κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀποδείξῃ ποῦν ὑπῆρχε τοῦ γεγονότος ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῦν ἡ Κυβερνήσις ἡ ὕκ' ἐμὲ ἐκαμεν, ὅπως νὰ ἀναμύλει τοῦ ζήτημα τὸν παραχωρήσεων, τοῦ ὁποῦν δ. κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐδωκεν μὲν τεταμένον, ἀλλ' ὅραο τοῦ ὁποῦν προσεγγίζον νὰ κατωσῇ ὁμοφρονῶν καὶ τὴν χώραν ἀπὸ τοῦ 1914 μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, κατὰ ἡν ἐκτελεσθῇ τοῦ Βουλαιῶν διελύκει νὰ ἐλαβε πᾶσαν ταύτην ἰδέαν καὶ κατωσῇ πλέον πρόσθιον διὰ δὲν ἥδυνάτο τοῦ λοιποῦ ἡ Βουλαιῶς καὶ ἐκείνη τῆς συνεννόησιν μετὰ τῆς Ἀντάν. Εἶνε ὑποχωρημένος δ. κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀποδείξῃ τοῦτο, διὰ δὲν δὲν τὸ ἀποδείξῃ, δὲν δύναται νὰ κατορθῇ ἡμῶς διὰ ἐκ τῆς ἡμέρας ὑπακοῦντος ἐκτελεσθῇ ἐκ τὸ μέρους αἱ παραχωρήσεις. Ἀλλὰ δὲν δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ τοιοῦτον, διὰ τὸ αὐτὸ διὰ τὴν, τοῦ ὁποῦν πρὸς ἡμῶς ἐγένετο κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου, ἐγένετο καὶ πρὸς τὴν Δανάδα ἐκείνην, ἡ ὁποῖα παρὰ τὸ πλεονέκτημα

εμφανίζεται ἡ Κυβερνήσις ζήτησιον ἐγκρίσει τῆς πολιτείας τῆς, ἀλλ' ὡς πολιτικῆς τῆς δαοίας ἡ ἀντίθετος θέλει ἀντιμετώπιζεν τὴν χώραν. Καὶ ὥστεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἡ τήρησις τῶν δημοσφύσεων, τῶν δημοσφύσεων ἡ μίας συνθήκης, εἶναι ἐπιβεβαιωμένη. Εἶνε ἐπιβεβαιωμένη ἐκ τοῦ περσικοῦ, τὸν ὅποιον ἔχει πρὸς τὴν ἰδίαν μὴν ἡ χώρα. Ἐάν δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει διὰ τὰς χώρας τὰς μεγάλαις καὶ ἱσχυράς, διὰ τὰς χώρας τὰς μικράς καὶ ἀσθενεῖς, εἶναι οἱ μὲλλον ἐπιβεβαιωμένοι. Διότι αἱ μὲν μεγάλαι καὶ ἱσχυραὶ χώραι πρὸς πτωχικώτατον τῆς θεοσεως καὶ τῶν σκοποῶν αὐτῶν ἔχουσιν τὴν δύναμιν, οἱ μικροὶ ὅμως καὶ ἀσθενεῖς, χωρὶς δὲν δύναται νὰ ἔχουσιν παρὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ, τὸ ὅσον ἀσφάλεια, καὶ ἢν περιπτώσιν ἤθελον παρρησιασθῆναι τὸς ἐκ τῶν συνθηκῶν ἀντιληπτὰς δημοσφύσεις. Καὶ ἐρωτᾷται τίνα σημασίαν ἔχει ἡ τοιαύτη θεωρία; Διὰ ἐκείνην αὐτὴν ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἀπεκρίθη ὅτι γὰρ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιδείξῃ τις ἐν τῇ εὐδοσίᾳ πᾶν ἡ ἔσω αὐτῆς, ὁ ὅποιος νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν πᾶσαι νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς δημοσφύσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξ ὁρισμένης συνθήκης ἐπιβάλλονται εἰς αὐτήν; Ἐρωτήθη ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διὰ τίνα δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἀρεῖται νὰ συμβιβασθῇ συνθήκη διὰ τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῶν δημοσφύσεων, ὅς αὐτὴ μὴ ἐπιβάλλει; Τὸ ἐπὶ ἀποκρίθη ὅτι τοῦτο δὲν νὰ διεκδικηθῇ, ὅτι οὐδεὶς εἶνε δυνατόν νὰ προβαλῇ ὁρίων τοιαύτην. Ἐπεμύνη δὲ ἐκτελέσῃ ἡ δημοσφύσις τοιαύτης θεωρίας. Τὸ ζήτημα δὲν εἶνε τοῦτο. Οὐδεὶς ἱσχυροῦς τοιαύτην τὴν τοιαύτην ἡ ἀντιμετωπίζεται μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ γένῃ ἐντελέσει, συγγνώμης καὶ ἀγνοίας εἰς παραγνώσιν τῆς γνώμης, τὴν ὅποιαν ἀποστρέφονται ἐκείναι, οἷναι πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ἀντιπρονοοῦν. Ποῖον εἶναι ἀληθὲς τὸ ἐξιστοῦσθαι ζήτημα; Τὸ ζήτημα εἶνε δὲν ἔχον καὶ ποῖας ἔχον δημοσφύσεις ἀπέναντι τῆς Σερβίας συμφωνίας πρὸς τὴν συνθήκην. Ἐκείναι τὰς δημοσφύσεις τὰς οἷναι ἔχον οὐδεὶς ἀποκρίθη διὰ ἀποστήσει ὅτι δὲν ἀρεῖται νὰ τὰ ἐκπληρώσῃ. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι καὶ τίνες ἔχον δημοσφύσεις. Εἶναι τοῦτο ζήτημα ἐκτελέσεως τῆς συνθήκης. Ἡ συνθήκη εἶνε μυστικὴ. Τὴν συνθήκην δὲν ἔχει ἐκείναι ὅμως. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὅμως ἐνόησε διὰ ἡδύνα νὰ ἀνακωλύσῃ τινὰ ἐξ αὐτῆς, ἐκείνα τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἐνόησε οὐκ αὐτὸς. Καὶ ἐπὶ τῇ βίσει ἐκείνων, νὰ ὁποῖα ἀνεκρίσθαι πρὸς ἡμᾶς, νὰ ζήτησιν τὴν γνώμην ἡμῶν. Τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε προδοτικὸς πλημμελής. Ἡ τοιαύτη ἀνακωλύσις εἶνε ἐλαττωματικὴ. Δὲν εἶνε δὲ δικαίωμα νὰ ἀκολούθησιν τὸ σύστημα τοῦτο ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Διότι ἀνοικτοὶν δὲν αὐτὸς κρίνει οὐκ αὐτὸς εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ παρελθῇ ἄλλα τὰ ὁποῖα θὰ ἡδύνατο οὐδὲν ἦτον νὰ ἀσκήσῃ αὐτὸν ἐπὶ τῆς βιαιότητος κρίσεως καὶ ὅμως ἐπ' ἑρῶν ὅς αὐτοῖς. Καὶ θὰ ἀποκρίσθῃ ἢ ἢν ἐπὶ τινὰ, τὰ ὁποῖα θὰ ἀνταγώσῃ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ ὁλοκληρῇ ὅτι εἶναι οὐκ αὐτὸς. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅς εἶπεν, ὅτι ἡ συνθήκη εἶνε συνθήκη συμφωνίας ἡμῶν, καὶ ὅτι σφραγίσαι καὶ πάντες τρίτον. Τὸ πᾶν δυνάμει οὕτως ἔχει.

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Παρά τὴν συνθήκην ὅμως ταύτην ὑπάρχει καὶ ἄλλη συνθήκη. Συν-

θήκη τῆς διαρκείας, παράστημα τῆς πρώτης ἀποκρίσεως, ἡ στρατιωτικὴ συμβασις. Ἡ συμβασις αὐτὴ καθ' ὅσον εἰδικώτερον τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ἡ πρώτη συνθήκη. Εἶναι ἀνεγχεῖ συνδιασμοῦ τῶν δύο τούτων συμφωνιών. Ἄλλα ἔκτος τοῦ συνδιασμοῦ τούτου, τοῦ ἀπαρτιμένου διὰ τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν τῆς συνθήκης, ὁρίζεται ἀνάγκη καὶ γνώσεως τῶν πεποιθήσεων καὶ τὰς δαοίας ἐγγενεῖς ζήτημα ἐφαρμογῆς τῆς συνθήκης καὶ τὸν ὅσον, αἱ ὁποῖαι ἐκτελεστούν κατὰ τὰς διαφόρους τιμὰς πεποιθήσεων καὶ τὰς δαοίας ἐγγενεῖς ζήτημα ἐφαρμογῆς τῆς συνθήκης; Ἐγγενεῖς ζήτημα τοιαύτων ἐξαρτήσεων ἡμῶν, οἷναι συνέπειαι τῶν ἐν Τουρίᾳ διωγμῶν ἐκτελεσθῇ καὶ τὸς προετοιμαζόμενος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἐπεὶ νὰ πρὸς ἡμᾶς εἰς ἐνεργείας δύναται νὰ ἀνταγώσῃ εἰς ποικίλαις ἐπιπτώσεσι ἐναντίον τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας. Ἐπεμύνη τότε ὁ κ. Πρωθυπουργὸς πρὸς τὴν Σερβίαν καὶ ἐξήρην παρ' αὐτῆς νὰ παραδῇ τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ ἢν ἡ Βουλγαρία ἤθελον ἐκτελεσθῇ ἐναντίον ἡμῶν, ἀντιστοιχίαν πρὸς τὴν Τουρίαν. Αὐτὴ εἶνε ἡ πρώτη περὶ τῶν αὐτῶν, ἡ ὁποῖα κατελήγει εἰς τὸ νὰ μὴ γίνῃ ἐφαρμογῆς ἡ συνθήκη. Ὅταν ἐξεροῦνται ὁ δόκιμος ὁ Εὐρωπαϊκὸς καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποκρίσεως κατὰ τῆς Σερβίας, οἷναι ὁ δόκιμος ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ἡ Σερβία καὶ ἐξήρην τὴν ἀγωγὴν τῆς Ἑλλήνων συμφωνίας πρὸς τὴν ἐκτελέσειν, τὴν ὅποιαν ἀπεκρίθη εἰς τὴν συνθήκην. Καὶ τὸ ἀποκρίσθαι ἐκτελεσθῇ νὰ μὴ γίνῃ ἐφαρμογῆς τῆς συνθήκης καὶ τὴν περὶ τῶν αὐτῶν ἐκτελεσθῇ. Ὑπάρχει καὶ τρίτη περὶ τῶν αὐτῶν κατὰ τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1914, ὅτε ἀπεκρίθη πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ἡ Σερβία καὶ ἐξήρην τὴν ἀγωγὴν τῆς Ἑλλήνων κατὰ τῆς συνθήκης. Καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπεκρίθη. Καὶ δὲν ἐνεργε ἐφαρμογῆς οὐδὲ κατὰ τὴν περὶ τῶν αὐτῶν ἐκτελεσθῇ. Ὑπάρχει καὶ τέτρατη περὶ τῶν αὐτῶν κατὰ τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1915. Καὶ πάλιν ἀποκρίθη ἡ Σερβία ἡ αὐτὴν ἀπεκρίθη πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐξήρην τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συνθήκης, νομίζοντα διὰ ἐκτελεσθῇ περὶ τῶν αὐτῶν ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Καὶ τότε συνέπειαι τῶν ὁσων ἀπεκρίθησαν ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐνεργε ἐφαρμογῆς ἡ συνθήκη οὐτε κατὰ τὴν περὶ τῶν αὐτῶν ἐκτελεσθῇ.

Ἐπομέν λοιπὸν τέσσαρας περὶ τῶν αὐτῶν κατὰ τὰς δαοίας ἐγγενεῖς ἀποκρίσεως εἶναι ἐφαρμογῆς ἡ συνθήκη, μὴν μὲν τῇ αἰτίᾳ ἡμῶν, τρεῖς δὲ τῇ αἰτίᾳ τῆς Σερβίας καὶ τὸν συμφωνίας αὐτῆς, καὶ κατὰ τὰς τέσσαρας αἰτίας περὶ τῶν αὐτῶν οὐδεμία ἐγγενεῖς ἐφαρμογῆς αὐτῆς.

Ἡ συνθήκη ὅς εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, λέγει ὅτι οἰσθησται καὶ ἀν' ἀπεκρίθη κατὰ τῆς Σερβίας, ἐκτελεσθῇ ὁ ὅσον νὰ παρασχεῖται τὴν συνδρομὴν μας πρὸς αὐτὴν. Καὶ ὅμως ἐγγενεῖς κατὰ τῆς Σερβίας ἀπεκρίθη καὶ δὲν ἀπεκρίθη τὴν συνδρομὴν μας καὶ δὲν ἐκτελεσθῇ ὅς ἀπεκρίθη; Αἰτιολογούμεν. Διὰ, κύριον; Τὴν μυστικὴν ἡ τετραπλὴ ἀντὶ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς συνθήκης, τὴν ὅποιαν μὴ περὶ τῶν αὐτῶν ὅσον ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως; Τὴν ἄλλα παρὰ διὰ κατὰ τὰς τέσσαρας αἰτίας περὶ τῶν αὐτῶν ἡ συνθήκη ἡμῶν ἐκτελεσθῇ ὅς μὴ formula ὁμοιότητος, λέγοντας ὅτι τὸ τοῦτο οὐδὲς ἐπὶ, δημοσιεύεται δημοσφύσεις. Ἀλλ' ἡμῶν ἐκτελεσθῇ ὅς ἐκτελεσθῇ ἀποκρίσιν ἀπὸ κοινῶν ἐπιτημένων παρ' ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀντιβλήθησαν εἰς τῇ βίσει ὁμοιότητος κατὰ τῶν αὐτῶν ἀποκρίσιν ἀποκρίσιν ἐν συνδιασμῷ εἰς κοινῶν δημοσφύσεων εἰς περὶ τῶν αὐτῶν κοινῶν δ' ἀποκρίσιν ἀποκρίσιν. Καὶ ἐπὶ

εἰς τὸ ἡμέτερον συμφέρον. Ἀλλ' ἀνὸ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ-
της μέχρι τῆς ἀποδοχῆς, διὰ αὐτὴ καὶ μόνῃ ἡ ἀρχὴ ἔχει αὐθεντίας με-
λέτης τῆς κατιστάσεως τῶν παγαμίων πράξεων καὶ καθοδηγῆσθαι ἡμᾶς
εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἡμετέρων ἀποφάσεων, ἐκείνη μεγάλη ἀπόστασις Βε-
βελώος σημαίνει ἡμῶν τὴν παροικουμένην τὴν ἀντιπαρὸν τῆς χώρας ἐκεί-
νης ἡ ὁποία ἐκείνηται ἐν Ἑλλάδι καὶ Μακεδονίᾳ, ὡς ἔλεον δ' α. Προ-
έδρος τῆς Κυβερνήσεως. Βεβελώος συμπεριέειν ἡμῶν καὶ συμπεριέειν μετὰ
τῆς Σεβρίας, ἵνα τοιαῦτα βίβλεις κατιστάθωμεν ἀδύνατον. Ἀλλ' ἂν
αὕτη καὶ μόνῃ ἡ ἀρχὴ ἔχωμεν ἀποφασίζοντα τὴν ἐκπολιτὶν ἐν πόλει
πολιτικῇ ἡμῶν, ἥδη δὲ ἐκπολιτὶν ἐν ἀδύνατον α. Προέδρου τῆς
Κυβερνήσεως. διὰ τὴν ἀδύνατον ἐκπολιτὶν ἐν πόλει, ἵνα ἡ πόλις ἐκείνη
μεγισθῇ διὰ τὴν παροικουμένην ἐκείνην τῆς Σεβρίας ἀποφάσεων τῶν ἡμε-
τέρων τὰς ὁποίας ἀπὸ τὴν Σεβρίαν ἐκπολιτὶν ἐκείνην, ἡ ποσότης τῆς ἱσο-
ρορίας, τὴν ὁποίαν ἐκπολιτὶν ἡ ἀρχὴ αὕτη, δὲν ἀπέλει τὴν παροικου-
σιν ταύτην; Ἰδὲν διὰ καὶ δ' α. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. ἐκείνη ἵνα ἡ
ἀρχὴ αὕτη μὴ ἢ ἡ μόνῃ καθορίζουσα τὴν πολιτικὴν τῆς Ἑλλάδος. Λι-
δοὶ καὶ δ' α. προποικουμένην ἀποδοχῇ, ἵνα ἀνασταθῇ ἡ ἱσορορία διὰ
τὴν παροικουμένην τῆς Σεβρίας πρὸς τὴν Βουλγαρίαν. Ἰδὲν μία πε-
ρίστασις κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκπολιτὶν ἡμετέρας αὐτοῦ καὶ δεχθώμεν τὴν δι-
ατάξιν τῆς ἱσορορίας.

Γ. ΠΩΠ. Ἐπὶ τῆς ἐκπολιτὶν ἐκείνης ὁποίας σὲς ἐλθετε προποικου-
μένη καὶ διανομῆς τῶν ἑξωτερικῶν ἐγγενῶν καὶ πρὸς διὰ διὰ διὰ διὰ διὰ διὰ
ἀνοχῆς παροικουμένην ἐκείνης τῆς Σεβρίας πρὸς τὴν Βουλγαρίαν.
Ἐπειδὴ ἀναφύεται πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἐκποικουμένην μετὰ τὴν πρὸς πρὸς
κυβερνήσαντες ἐκποικουμένην καὶ ἐκποικουμένην τοῦτο.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὅμιλος περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ α. Προέδρου τῆς
Κυβερνήσεως.

Γ. ΠΩΠ. Προποικουμένη τὴν σύγκλητον μετὰ τῆς προποικῆς ἡ
ὁποία ἐκποικουμένη διὰ τοιαῦτα θέματα ἐκποικουμένη μετὰ προποικῆς ἡ
ὁποία μόνον αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς Βουλῆς γνωρίζουσι τὰς ἐκποικουμένης
καὶ τὰς μιστοῦ. Ἐποδοὶ τοῦτο διὰ ἐκποικῆς καὶ ὁποικῆς καὶ ὁποικῆς καὶ
ποικῆς ἡμεῖς ἐλθετε Κυβερνήτης τῆς χώρας ἐγγενῶς διὰ μὲν τῆς
τῆς Τετραλῆς. Συμπεριέειν περὶ παροικουμένην ἐκείνης τῆς Σε-
βρίας, ἐγγενῶς καὶ καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ παροικουμένης τῆς πρὸς ἀνοχῆς τὰς
παροικουμένης ταύτης τῆς Σεβρίας, καὶ καὶ ἡν παροικουμένη ἐγγενῶς τοι-
αῦτη τῆς παροικουμένης ποικῆς ἀνάντην ἐκποικῆς ἡμεῖς πρὸς τὴν Σε-
βρίαν, καὶ ποικῆς διανομῆς πρὸς ἐκποικῆς πρὸς τὴν ἀνάντην τὰς ἐκποικῆς
τῆς παροικουμένης τὰς παροικουμένης, οἱ ὁποιοὶ ἵσαν σχέδιον τοῦ νῦν κατέχον-
τος τὴν θέσιν Προποικουμένη;

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Διὰ τὴν παροικουμένην περὶ συνάντησιν ἐκ
μέρους τῆς Σεβρίας δὲν ἐγγενῶς πρὸς ἡμᾶς. Τὸ δ' ἀδύνατον ἐγγενῶς πρὸς τὴν
ἀνάντην τῆς Τετραλῆς διὰ τὰς παροικουμένης ἐκείνης τῆς Ἑλλάδος.
Διὰ τὴν ἐκποικῆς δὲ ἡ συνάντησις τῆς Ἑλλάδος οὐδὲ δι' αὐτὰς. Εἰς τὴν Σε-
βρίαν ἐγγενῶς πρὸς τὴν ἀνάντην διὰ τὸ ὁποῖον ἐκποικῆς αἱ παροικου-
μένης. Ἐγγενῶς δὲ τὸ διὰ τὴν παροικουμένην, τοῦτο συγγενῶς μετὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς. Ἡ
Σεβρία πρὸς τὴν ὁποίαν ἀποικουμένη τὸ διὰ τὴν τῆς Τετραλῆς ἡμεῖς
οικουμένην τὴν ποικῆς διὰ τὴν παροικουμένην ἀνάντην τὴν ἀνάντην
ναμῶμεν, ποικῆς ἡ ὁμο: πρὸς τὴν πολιτικὴν αὐτῇ: κατὰ τρόπον τοιοῦ-
τον ὥστε νὰ σταθῇ καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐκποικῆς ἐπὶ τὸν ὁποῖον αὐ-

τῆς ἀποφάσεων τὴν συνάντησιν ἢ τὴν μὴ συνάντησιν ἡμῶν, ἡμεῖς ἀπε-
χομένους τῆς ἀρχῆς.

ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ. Ἡ Σεβρία ἐκποικουμένη ἐκποικῆς πρὸς τὴν
Βουλγαρίαν συμπεριέειν πρὸς τὴν ἀπό τῆς Τετραλῆς; δὲν θὰ ἐκποικ-
ῶμεν ἀποικουμένην ποικῆς μιστοῦ;

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὅχι.

ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ. Ἐγγενῶς τοῦτο δὲ δὲ ἐκποικῆς.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Πιθανόν σὲς νὰ νομίζεις. Ἡ παροικουμένη δὲ
ἐγγενῶς ἀποικουμένη ἀποικουμένη. Καὶ ἂν δὲν ἐκποικῆς πρὸς τὴν
ποικῆς τῆς ἀποικουμένης ἢ Σεβρίας πρὸς τὴν ἐκποικῆς, διότι ἡ ἀποικουμένη
τὸ ἐν τοῦ ὁποῖου.

ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗΣ. Ὅχι δὲ ἐκποικῆς.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ἐπὶ τῆς ἐκποικῆς, κίριος, τοῦ συμπεριέειν διὰ
τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὸς τὴν τοιαύτην ἡ τοιαύτη ἐκποικῆς τὸ ἐν ἡμῶν
νομίζω ἐκποικουμένην νὰ ἐκποικῆς διὰ τοιαῦτα. Νὰ ἐκποικῆς τὸ πρὸς
τὸν ἀνάντην τὸν ἀνάντην ἀποικουμένην τῆς ἐκποικῆς αὐτῆς. Καὶ τὸ πρὸς
τῆς περὶ τὸν μετὰ τὸν Ἑλλορὸν πόλιν ἐκποικῆς τῆς κατιστά-
σεως.

Πρὸς τὴν ἐκποικῆς ἐπὶ τὴν κίριος, διὰ τὴν ἐκποικῆς τὸν συμπε-
ριέειν ἡμῶν τὸν ἐκποικῆς μετὰ τὸ πρὸς τὸν Ἑλλορὸν πόλιν πόλιν καὶ
τὴν συνεπεία αὐτοῦ διαποικῆς τὸν σκεπῶν τὸν Ἑλλορὸν πόλιν
Κροτῶν, ἀνὰ συμπεριέειν ἐκείνης τὸν πόλιν, τὴν ἐκποικῆς, λέγω,
τὸν ἡμεῖς συμπεριέειν διὰ τὴν ἐκποικῆς ἐκποικῆς δὲν δύναται νὰ
προδικουμένην ἀπὸ σκεπῶν. Οὐδὲς διανομῆς, δ' ὁποῖος νὰ δύναται,
ὁποῖος καὶ δὲν ἐκποικῆς τὴν διανομῆς καὶ ἀποικῆς καὶ δὲν
ἐκποικῆς τὸν πολιτικὸν αὐτοῦ ἡμεῖς, καὶ πρὸς τὸν ἀνάντην
σποικῶν τὸν ἡμεῖς, δὲν δύναται νὰ πρὸς τὴν κατιστάσιν, ἡμεῖς δὲ
διανομῆς μετὰ τὸ πρὸς τὸν Ἑλλορὸν πόλιν, οἱ ὁποιοὶ δὲ ἀνάντην
πρὸς τὸν σκεπῶν τὸν πόλιν, καὶ πρὸς τὸν πόλιν, οἱ ὁποιοὶ δὲ ἀνάντην
ἐκείνης τῆς ἐκποικῆς ἀποικῆς ἀποικῆς. Τὸ πρὸς τὸν πόλιν
ἡμεῖς νὰ εἶναι πρὸς τὴν διανομῆς ἐκείνης, δ' ὁποῖος τὴν ἐκποικῆς,
διὰ τὴν πρὸς τὴν διανομῆς τὸν ἐκποικῆς ἐκποικῆς τὸν. Πρὸς τὴν
διανομῆς δὲ τὴν πρὸς τὴν διανομῆς τὸν ἐκποικῆς καὶ ἐκποικῆς μετὰ
τὸν πόλιν κατιστάσιν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκποικῆς πρὸς τὸν
εἶναι δ' ὁποῖος καὶ πρὸς τὴν εἶναι ἡ ἐκποικῆς ἐκποικῆς, ἵνα τὰ συμ-
περιέειν ἡμῶν τὰ ἐκποικῆς, ἵνα τὰ συμπεριέειν ἡμῶν τὰ ἐκποικῆς
κατὰ τὴν μετὰ τὸν πόλιν περὶ τὸν πρὸς τὸν πόλιν. Δὲν πρέπει
δὲ νὰ ἐκποικῆς μετὰ τὸ ἡμῶν ἀποικῆς ἡ ἰδέα τὴν οἱ πολι-
τικῶν ἀνάντην, οἱ ὁποιοὶ σκεπῶν μετὰ τὸ πρὸς τὴν ἡμεῖς ἐκ-
ποικῆς οἱ μετὰ τὸν δὲ, δὲ ἐκποικῆς ἀνάντην νὰ ἐκποικῆς κατὰ
τὴν αὐτὴν ποικῆς καὶ μετὰ τὸ πρὸς τὸν Ἑλλορὸν πόλιν. Ἡ
ποικῆς ἐκ τῆς ἐκποικῆς τὸν ἐκποικῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδέα ἡμῶν πρὸς
τὴν πρὸς τὴν κατιστάσιν τὴν οἱ πρὸς τὴν ἐκποικῆς, οἱ ὁποιοὶ γὰρ ἀποικῆς
κατὰ τὴν ἀνάντην ἀνάντην εἶναι δύνατον ἀνάντην κατὰ τὴν
κατιστάσιν πρὸς τὴν ἀνάντην διὰ τὸν κοινὸν συμπεριέειν κατιστά-
σιν. Ἀντιθέτως δὲ ἐκποικῆς, οἱ ὁποιοὶ ἀποικῆς ἐκείνης ἐκποικῆς
συνεπείαν, τὴν ἐκποικῆς τὸν πόλιν διανομῆς κατὰ τὸν συμπε-
ριέειν νὰ ἐκποικῆς οἱ μετὰ τὸν δὲ. Δὲν πρέπει λοιπὸν κίριος, νὰ

ἐξασκήσωμεν τὴν πολιτικὴν ἡμῶν ἐκ βλάβαν ὁρισμένων ἀπὸ τῆς πολιτικῆς, τὴν ὅποιαν θα μετέδομεν μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου καὶ τὴν διαρρηθῆναι τὸν καθόλου Ἑλλήνων προσηλόν. Ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν τῇ ἐξασκίᾳ πρέπει νὰ ἔχομεν δι' αὐτὴν τοῦτο, ὅτι ἐνδοσκόμμεθα ἐν τῷ μισθῷ κοινότητος καταγίνεσθαι, ὅτι ἐνδοσκόμμεθα ἐν τῷ μέσῳ τοιαύτης συγκρούσεως, ὥστε μικροὶ καὶ ἀδύνατοι ὄντες, πρῶτιστον καὶ κυριώδεστατον συμφέρον καὶ καθήκον ἔχομεν νὰ ἀποφύγομεν τὸν κίνδυνον νὰ συντρίβωμεν ἐν τῇ κατωτέρῃ, ἥτις ἀπὸ ἡμῶν μάλιστα. Καὶ δι' αὐτὸ νομίζω, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀπόφασος ταύτης, κυρίως πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τὸ συμφέρον ἡμῶν ἐν τῇ πολιτικῇ, τὴν ὅποιαν πρόκειται ν' ἀπολυθῇ ὡς ἔστιν. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόφασος ταύτης προέξω τὴν ἐξέτασιν τὸν κίνδυνον, οἱ ὁποῖοι δύναται νὰ θεωρῶν ἐν ἀμφιβολίᾳ καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαίτιον τῆς χώρας ἡμῶν, ἂν μετὰβληθῇ πολιτικῇ, ἢν νὰ πράγματα ἦθελον καταδεῖσθαι ὡς κακῶς ἐκτελεστούν.

Δὲν ἐπιμεθα ἡμεῖς, κύριοι, οἱ ὅποιοι καλοῦμεθα νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἐκρίσαντο τοῦ Ἑννότου πολέμου. Εἶναι τόσον μικρὰ ἡ δύναμις ἡμῶν καὶ τόση ἀσημαντός ἡ συμβολή, τὴν ὅποιαν θα ἠδυνάμεθα νὰ συνεπαιφώμεν εἰς τὸν μόνον ἄγων, ὥστε δύναμεθα νὰ ἔχομεν ἥτοιχον τὴν συνειδήσιν ὅτι δὲν ἀπορροῦσθαι εἰς τὴν προσοσίαν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἡμετέρων συμφερόντων, τῶν καθαρῶς Ἑλληνικῶν συμφερόντων, πρῶτιστον πᾶν διὰ τὸ καθήκον ἡμῶν ὑπαγορεύεται. Δὲν καλοῦμεθα, κύριοι, ἐξ οὐδενὸς λόγου, ἀλλ' οὐτε καὶ δύναμιν πρὸς τοιοῦτον ἐγχείρημα διαιθετοῦμεν, δὲν καλοῦμεθα, λέγω, νὰ ἐκιδρώσωμεν ἐπὶ τῆς διακινουμένης τῶν τυχόν τῆς Ἑννότης διὰ τῆς συντελέσεως εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ὁμάδος, ὥς ἐκ προσωποσύνης ταύτης ἢ ἐκείνης τὴν ἰδέαν (Χαροκοπηματῆμα). Ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης προέξω καὶ ἡ πολιτικῇ, τὴν ὅποιαν ἀπὸ τῆς ἐκείσεως τοῦ μεγάλου ἁγῶνος ἀπολυθῶμεν. Ἡ πολιτικὴ κατὰ τὴν ὅποιαν, ἐφ' ὅσον τοῦτο γίνεται εἰς ἡμᾶς δυνατὸν, παρεμύνηται μαζὶν τῆς κοινότητος συκοφάνει, ἥτις ἡμῶν τὸν κίνδυνον. Ἡ πολιτικὴ τῆς οὐδετερότητας. Ἡ πολιτικὴ κατὰ τὴν ὅποιαν θέλομεν ἐξελεῖν τῆς οὐδετερότητας τότε μόνον, διὰν ἡ ἀπορροή κινδύνου τῆς Ἑλλάδος ἦθελον ἐπιβληθῇ τοῦτο, ἡ ἐπιβίωσις συμφερόντων ἰδιωτικῶν, κινδυνεύοντος ἐκ τῆς ἀρραίας ἡμῶν, ἦθελον τὸ διαγροῦμεν. Καὶ δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν διὰ τὴν πολιτικῇ ταύτην μετεδόντες, μέχρι σήμερον ἐξασκηθῶμεν ἀπολυθῶμεν κατὰ τὸν συμφέροντα τῆς χώρας.

Ἀλλ' ἡ πολιτικὴ οὕτω καταργεῖται, οἱ δὲν εἶνε πολιτικὴ θετικῇ, οἱ εἶνε πολιτικὴ ἀλλ' ὅπως ἀνητικῇ, ἐφ' ἡ πολιτικὴ ἐξέδοτο ἐκ τῆς οὐδετερότητας μετὰ τῆς μᾶς ἐκ τῶν συμφερόντων ὁμάδων, καὶ διὰ μετὰ τῆς Τετρακτίδος. Συνενοήσαντες, εἶνε πολιτικὴ θετικῇ. Καὶ ἐξοφλοῦν οἱ κατὰ ἔξωθεν, οἱ εἶνε ὑποστροφικῇ ἡ Ἑλλάς νὰ ἔχῃ μόνον θετικὴν πολιτικῇ, καὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὴν νὰ ἔχῃ τὴν ἀνητικῇ, τὴν ὅποιαν δὲ ἀνητικῇ χαρακτηρίζεται.

ΠΩΣ Η ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Σὺς ὁμοῖον, κύριοι, οἱ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν διάκρισιν ταύτην μετὰ τῶν δύο πολιτικῶν. Ἡ φυσικὴ πολιτικὴ μᾶς χώρας,

ὅταν ἔτερα κράτη συμπλέκονται πρὸς ἄλληλα εἶνε, ἡ πολιτικὴ τῆς οὐδετερότητας. Αὐτὴ ἡ πολιτικὴ τῆς οὐδετερότητας εἶνε ἡ πολιτικὴ τῆς εἰρήνης. Καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς εἰρήνης εἶνε ἡ φυσικὴ πολιτικὴ διὰ πᾶν Κράτος. Ἡ πολιτικὴ τοῦ πολέμου ἐνδοκίμει μόνον πρὸς ἀπορροήν κινδύνου τῶν τοιαύτων συμφερόντων τῆς χώρας, ἐνδοκίμει μόνον πρὸς προστασίαν τῶν ὑπερτίτων ἑθνικῶν στίγας συμφερόντων. Καὶ ἀπὸ δευτῆς κατὰ τὸν, καὶ δὲν δύναται παρὰ τὸ το δευτῆν ἂν καθ' ὅσον γενετικῆς εἰρήνης, ἦθελον παρακαλεῖται νὰ μὴ ἐλθῃ διὰ τὴν ἀρχὴν τὴν ἰδίαν δὲν θέλει ἔχει καὶ διὰν δύο ἑταίροι συγκρούονται πρὸς ἄλληλους, δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ διὰ ἡ πολιτικῇ τῆς οὐδετερότητας, ἡ πολιτικὴ τῆς ἀποχρῆς ἀπὸ τοῦ πολέμου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι πρόκειται ἡμῶν τοῦ πολέμου ν' ἀπορροή κινδύνου τῆς χώρας καὶ νὰ ἐξασκηθῇ τὸ εἰδικὰ συμφέροντα τῆς χώρας, δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ διὰ ἡ πολιτικῇ οὕτῃ εἰς τὴν πολιτικῇ ἀνητικῇ, καὶ διὰ ἐπειδὴ ἡ ἄλλη, ἡ τοῦ πολέμου, εἶνε πολιτικὴ θετικῇ, πρέπει δὲ νὰ ἀπολυθῇ τὸ Κράτος θετικῇ πολιτικῇ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ κινήσῃ εἰς αὐτὸν ἡμῶν ἡμῶν συμφέροντα μετὰ τὸν κίνδυνον αὐτὸς πρὸς πρὸς θετικῇ πολιτικῇ. Ἦνα ἀπορροήσῃ τὴν ὑπερτίτων πολιτικῇ, τὴν πολιτικῇ τοῦ πολέμου, ὁφείλει ν' ἀποδείξῃται ὅτι ἡ ἐνέργειάς τοῦ πολέμου ἀναποκαλύπτει εἰς τὴν συμπεριφορά τῆς χώρας, οἱ δὲ ὁ πόλεμος πρέπει νὰ γίνῃ διὰ ἰδίαν εἶνε θετικῇ πολιτικῇ, ἀλλὰ διότι εἶνε ἐπιβίωσις μόνον ἐκ τῶν συμφερόντων τῆς χώρας.

Καὶ ἦθελον παρακαλεῖται ἡμᾶς καὶ νοητοῦται, ἐπὶ τῇ κρίσει τῆς ἀρχῆς ταύτης νὰ μὴ παρασπῶνται εἰς τὴν ἐκδοκίμει τῆς ἀντιλήψεως, τὴν ὅποιαν ἔχω περὶ τὸν κίνδυνον τοῦτο οὐλοῦν ἡ ὁμάδος ἐξέδοτο ἐκ τῆς οὐδετερότητας μετὰ συμφερόντων μετὰ τῆς μᾶς τὸν διακινουμένων ὁμάδων, δύναται νὰ ἡμῶν νοητοῦται διὰ τὴν Ἑλλάδα. Δι' ἐμὲ τοιαύτη ἐνέργεια ἀποκατεῖται οὐδὲ ἀπορροή κινδύνου, ἀλλὰ προλήπῃ κινδύνου. Πρόκειται, κύριοι, ἐξεργασθῇ τῆς οὐδετερότητας νὰ πολεμήσῃμεν κατὰ Βουλγαρίας, κατὰ καταρροῦμεν γεγραμμένων συστημάτων, κατὰ τῆς Τουρκίας, ἔχοντες μετ' ἡμῶν τὸν Σέρβους καὶ τοὺς ἀποβιβαζόμενους συμμαχίας. Νομίζετε διὰ, ἀν' αὐτὴ ἀναγκῇ, καὶ θὰ ὁμιλήσω μετ' ὅλῳν περὶ τῆς ἀναγκῆς, ἀπολυθῶμεν τὴν ὁδὸν ταύτην, πολεμοῦμεν ἀντιπῶντας: Ἡ νομίζετε διὰ πρὸς τὴν κατωτέρω καὶ αὐτὴν χωροῦντες εἰσχωρῶμεθα εἰς δὲν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ, ἀνὰ πᾶσαν ἀποδοκίμει τὸν αὐτοῦ ὁδοῦ ἡμῶν ἦθελον ἐπιβληθῇ ἀρχῇ, δύναται νὰ ἔλθῃ ἡ κατωτέρω τῆς χώρας ὁδοῦ: Ὡς ἐπ' ἡμῶν ὁδοῦ ἀποδοκίμει νὰ ἔχω τὸν φόβον διὰ τοιαύτην πολιτικῇ ἐκείνη κινδύνου καταρροῦσῃ διὰ τὴν χώραν. Δὲν δύναται ν' ἐνδεῖται διὰ τὴν εἰσχωρῶμεν ἀναγκῇ, ἂν αὐτὴ νὰ ἀπολυθῶμεν τὴν Βουλγαρίαν, εἰσχωρῶμεν, καὶ ἐφ' ὅσον δύναμεθα νὰ ἀποφύγομεν τὴν ἀποφύγομεν, καὶ ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἐκδοκίμει διὰ τὴν γίνῃ δυνατὸν δι' ὁμοφύγομεν πρὸς ἀπορροή κινδύνου τῆς Βουλγαρίας ἐκδοκίμει, νομίζω διὰ εἶναι ἐπιβίωσις μόνον νὰ μὴ ἐκδοκίμει εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην, παρεμύνηται τὴν Βουλγαρίαν ἐκδοκίμει. Βεβαίως οὐδὲν θὰ ἀπεῖται, τὴν στήν τὴν κατὰ τὴν ὅποιαν πᾶσα ἐκδοκίμει ν' ἀποφύγομεν τὸν ὁδοῦ ἡμῶν ἐκδοκίμει, διὰ διὰ ν' ἀποφύγομεν μετ' ὅλῳν ἡμῶν τὸν ὁδοῦ. Ἀλλὰ ἦδη δὲν ἐκδοκίμει ἀρχῇ εἰς τὸ ὁμοῖον τοῦτο, νομίζω διὰ ἂν, ἀπὸ τῆς ἐκδοκίμει ν' ἀποφύγομεν τὸν κίνδυνον, ὡς μόνον σπᾶν ἄγοντες εἰς τὸ νὰ πολεμήσῃμεν, δὲν ἐκδοκίμει κατὰ τὸν ὁδοῦ, τὸν ὁποῖον ἀναγκῇ νὰ ἔλθῃ κατὰ τὸν συμφέροντα τῆς χώρας. Πῶς τοιαύτην τινὰ πολιτικῇ νομίζω

δὲ ἀπορροῦσιν ἀπὸ τὰς μελέτας τῶν ἐπιτελείων μεγάλων στρατιωτικῶν Κρατῶν, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ τὰς ὑπάρχουσας λόγους στῆριζόντες τὰς γνώμας τῶν ἐπιτελείων τούτων, οὐδ' ἀννοῦσιν οἱ ἡμέτεροι, πολλῶν δὲ μάλλον ἐγὼ δ' ἐντελὸς ἀδελφῶν τῶν στρατιωτικῶν πραγμάτων.

ΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ

Κόριοι, εὐρίσκονται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν δι' ἡμᾶς, διὰ τὴν ὁδοὶν ἡμῶν φιλοτιμίαν καὶ ἐμολογήσιν, οὗτοι εἶσι ἐκείνοι οἱ ἱκανοὶ ποσὶν ἐνδοξαῖοι ἦσαν ἀπολύτως ἀδόκιμοι καὶ οἱ αἱ ἐπὶ προβλεψίᾳ τῶν παρ' ἡμῶν ἀρμόδιων στρατιωτικῶν κύλων ἦσαν θετικὰ καὶ ἀσφαλῆ. Τοιοῦτον θετικὰ καὶ ἀσφαλῆ, ὅστε δι' ἡμᾶς, δι' ἡμᾶς τοὺς μὴ κατέχοντας τὴν στρατιωτικὴν τέχνην καὶ δυνατόν να χαρακτηρισθῶσιν

ΣΤ. ΔΡΑΦΟΓΜΗΣ. Ως προφητεία.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ναί! Νὰ χαρακτηρισθῶσιν, ὡς πολλὸ ἐπιτυχῶς παρητηρῶ ὁ κ. ὑπουργὸς, ὡς προφητεία. Ὡς προφητεία ἐπαληθεύσεται μετὰ τοιαύτης μαθηματικῆς ἀκριβολείας, ὅστε σήμερον νὰ εἴναι ἡννοησμένοι νὰ ἀναγνωρίσωσιν τὸ δικαίον ἡμῶν καὶ ἐκείνοι οἱ ἄποστοι ἐξώφρων τὰς ἀντιρρήσεις, τὰς ὁποίας ἡμεῖς προεβλέψαμεν εἰς τὰς εἰρηγίσεις τῶν ἡμετέρων καὶ ὁμοίων, ὡς προφάσεις καὶ καλύμματα κακῶν πραγμάτων διαβέβαιον. Δὲν εἶναι ἐνδεχόν, κύριοι, ἀπὸ τῶν συζητημάτων τῶν στρατιωτικῶν νὰ ἀντιτάσσωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν πρὸς τὴν γνώμην τῶν καλῶν στρατιωτικῶν καὶ μελετῶν τὰ πράγματα. Ὅταν δὲ πρὸκειται διὰ τῆς ἐπιτυχίσεως, εἰς τὴν ὁποίαν καλούμεθα, καὶ εἰς τὴν ἥτις οἱ κ. βουλευτῆς εἰς Ἀττικῇ νὰ ἐκείνημεν, νὰ συντελεσθῇ στρατιωτικὴ καταπρὸς συμφωνίαν πρὸς τὰς γνώμας τῶν τῶσόν ἀρμόδιων στρατιωτικῶν κύλων, τότε δύναμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν τὸν κ. βουλευτὴν εἰς Ἀττικῇ, εἰς ἀκούσιον ὅτι τὴν πολιτικὴν ἡμῶν δὲν ὁμοιάζομεν τὰ ἀνταλλάγματα, τὰ ὅποια ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἐμνημόνευσεν. Δὲν χάνομεν τὰς κτήσεις εἰς τὴν ἐκτὴν τῆς Μ. Ἀσίας, αἱ ὁποῖαι, οἱ αἱ προσηγορεύονται, δὲν εἶναι οὐτὸς ὁ νόμος τοῦ Ἀδινίου, ὁ ὅποιος καὶ ἐλκλῆρος εἶναι πέρα πάλιν μικρότερος ἀπὸ τὸν περίφημον γάρτην τῶν 140 χιλιοστών, διότι ὁ γάρτης ἐκείνος περιλαμβάνει καὶ τὸν νόμον τῆς Προσέγγισης γαλλοὶ ἐλκλῆρον καὶ μέρος τοῦ νόμου Ἰωνίου. Δὲν χάνομεν τὸν νόμον Ἀδινίου, ὁ ὅποιος οὐδ' αὐτὸς προσηγορεύεται ἐλκλῆρος, διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι προσηγορεύεται νόμον τῆς Σμύρνης καὶ οὐτῶδες μέρος τοῦ Χιντερλάνδ τῆς Σμύρνης, οὐχὶ δὲ ἐλκλῆρος ὁ νόμος τοῦ Ἀδινίου.

Εἰς βουλῆς. Προσέγγισεν πρὸς ἡμᾶς.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Πρὸς ἡμᾶς. Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλη προσηγορία περιστολέων πρὸς οὐδέν. Ἄν λέγατε διὰ τῆς ἑλληνικῆς προσηγορίας καὶ εἰναι μυθικὴ καὶ τὰς ἀννοῦσιν, αὐτὸς εὐχάριστος διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν, ἀλλὰ θὰ μοι ἐπιτρέψετε νὰ μὴ τὴν λάβω ὅτι εἶμαι, διότι τὸ ἡμέτερον κύρος δὲν ἔρκει ἵνα τὴν βελώνη. Ἐκπῶν δὲ καὶ προηγουμένως ἐν δικαιοῖ, ὅτι αὐτὴ ἡ προσηγορία ἡ οὐτωσὶ διατυπωθεῖσα πρὸς ἡμᾶς, εἶναι ἡ προσηγορία, ἥτις κατὰ πρῶτον ἐγένετο πρὸς τὸν ἀξίτιμον κύριον βουλευτὴν εἰς Ἀττικῇ, ἡ πρὸς τὸν ὅποιον προσηγορία μάλιστα δὲν ἔφερε

τὸν χαρακτῆρα ἐπισήμου προσηγορίας. Διότι ἡ ἐπίσημος ἐγένετο τὸ πρῶτον πρὸς τὴν ὁπ' ἐμὲ Κυβέρνησιν. Ἢ πρὸς τὸν κ. βουλευτὴν εἰς Ἀττικῇ κατὰ Ἰωνοῦρον προσηγορία δὲν ἦτο ἐπίσημος προσηγορία. Ἀλλὰ ἦτο ἀνακοίνωσις τῆς Ἀγρικῆς Κυβερνήσεως, οὗτις ἂν ἡ Ἑλλάς ἦτο διατεθειμένη νὰ προῖς εἰς σύμπραξιν μετὰ τῶν συμμάχων θὰ ἦδυναντο νὰ συζητήσῃ ὡς ἀνταλλάγματα σπουδαίας παραχωρήσεως ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ἦδυναντο νὰ θεωρῇ βέβαιον οὗτις αἱ τοιαῦται προτάσεις θὰ ἐξήταζοντο μετὰ ἐμμενίας καὶ θὰ ἐγίνοντο δεκταί. Ἡ πρώτη προσηγορία, ἡ ἐπίσημος, εἶναι ἡ γενομένη πρὸς ἡμᾶς. Κατὰ ταύτην δὲ ἐληρώθη, οὗτις περιγραφὴ τῆς Μ. Ἀσίας, ἥτις περιλαμβάνει τὴν Σμύρνην καὶ οὐτῶδες μέρος τοῦ Χιντερλάνδ αὐτῆς, αὐτὴ ἡ προσηγορία εἶναι ἀκριβὴς ἡ ἰσχύς, ἡ περιλαμβανόμενη ἐν τῇ διατυπώσει, ἥτις εἶχε τελεθῇ ἐν τῇ ἀνακοίνωσει τῆς Ἀγρικῆς πρὸς τὸν κ. βουλευτὴν εἰς Ἀττικῇ. Λοιπὸν λέγω, οὗτις ἀνὰ δεξιόθεν, οὗτις θέλουν ἐπιλύθῃ τὰ στρατιωτικὰ ἀποειδήματα τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν καλούμεθα, οὗτις τὰ προβλεποῦσιν οἱ ἀρμόδιοι παρ' ἡμῶν στρατιωτικοὶ κύκλοι, τότε δὲν δύνασθαι νὰ λέγῃτε οὗτις μὴ ἐξερχόμενοι τῆς οὐδετερότητος καὶ μὴ συμμετέχοντες εἰς τὸν ἀγῶνα συσχεζόμεν καὶ ἐθνικὰ δίκαια. Δὲν δύνασθαι νὰ λέγῃτε, οὗτις οὕτως πράττοντες συσχεζόμεν τὰς παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας μετὰ τοιαύτης λεπτομερείας ἐμνημόνευσται ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης. Δὲν δύνασθαι νὰ λέγῃτε, οὗτις διὰ τῆς πολιτικῆς ἡμῶν συσχεζόμεν τὰς ἀκτῆς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὸν ὅποιον ἡ ἐκτασίς εἶναι αὐτὴ τὴν ὁποίαν λέγω ἐγὼ καὶ οἱ οἱ οἱ οἱ τὴν παρεστώμεθα. Δὲν δύνασθαι νὰ λέγῃτε, οὗτις μὴ προσχωροῦντες εἰς τὰς γενομένης πρὸς ἡμᾶς προτάσεις συσχεζόμεν τὸ μὴ προσεγγίζεσθαι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐπισήμως, οὗτε ἀπὶ τῆς ἐποχῆς ὅταν οὗτε ἀπὶ τῆς ἐποχῆς ἡμῶν, τεμνόμεν τῆς Βουλγαρίας, ὅτι οὕτως μὲν βεβαιώσεται, οὗτις θὰ ἐμποδισθῇ νὰ ἐξῇ λημένας εἰς τὸ Ἀγκυρὸν, ἥτις δὲ ἀπαλλοτρίωσιν καὶ ἀπὸ τὰ ὑποδρόμια, τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουν ἐμνημόνευσται τοὺς τρεῖς λημένας τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀγκυρῶ.

Πάντα ταῦτα, κύριοι βουλευταί, δὲν τὰ χάνομεν διὰ τῆς πολιτικῆς ἡμῶν, δὲν ληφθῶσιν ὅτι ὅσαι αἱ ἀρμόδιοι στρατιωτικὴν γνώμην. Ἀπὸ ναντίας σὺζομεν, καὶ σὺζομεν οἱ αἱ ἐκείνη, τὰ ὅποια ἡμεῖς οἱ αἱ ἐκείνη, δὲν συμμετέχοντες εἰς πᾶσαν ἀτυχίαν. Σὺζομεν τὴν χώραν ἡμῶν. Σὺζομεν τὰ καὶ ἀπὸ τὸν βουλγαρικὸν κίνδυνον ὁ ὅποιος θὰ ἐπηρεάσῃ τὸν πλάστος. Διότι ἡ Βουλγαρία θὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἀφίστην τῆς ἀφίστην τῆς Σερβίας ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἡ ὅποια δὲ ἦτο ἐλκλῆρος πρὸς τὴν ὁδοὺ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνίσταται ἡ Βουλγαρία. Σὺζομεθα ἀπὸ τὸν βουλγαρικὸν κίνδυνον, διὰ τὸν ὅποιον τοιοῦτον τραγικῶς περιετράφηται τὴν ὁδοὺν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι, χωρὶς ἡμῶν καὶ μὲς εἴητε τίποτε καὶ διὰ τὴν ὁδοὺν τὴν ὁποίαν θὰ ἠσθάνομαι, δὲν θὰ εἴητε τὴν Βουλγαρίαν πολλὰ μείζονα ἐκείνην τὴν φράσιν, καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἀπέστη ἀπὸ ἡμῶν οἱ αἱ ἐκείνη, τὰ ὅποια ἦβελ κατὰ τὸν ὅποιον ἀποσπάσει, καὶ ἐν τῇ μεγαλειτέρᾳ ταύτῃ ἐκτάσει εἰς μᾶλλον ἀπελοῦσαν ἡμᾶς.

Ο ΕΚ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ἄλλ' ἐὰν παρὰ τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους τούτους ἦβελ ἐπιλύθῃ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἡμεῖς θεωρεῖτε βέβαιον παρὰ τὴν γνώμην τῶν

ἀρμόδιον καὶ ἄνευ τοῦ ὁποῦ, ὡς ἀσφαλὸς θεωρουμένου, δὲν δύνασθε νὰ λέγητε ὅτι πρέπει νὰ συμμετάσχοντες τὸν πόλεμον, ἀν τοῦτέστιν ἐπὶ τὴν ἡ ν.κ. ἐναντίον τῆς Βουλγαρίας, τότε ἐρωτᾷ ὑμεῖς : πῶς ἐπιτελεῖται εἰς ὑμᾶς τὸν ἐκ Βουλγαρίας κίνδυνον, τῆς Βουλγαρίας, ἣ ὁποία θὰ ἔχῃ συντριβὴν εἰς τὸν ἀγῶνα, τῆς Βουλγαρίας, ἣ ὁποία θὰ ἔχει ὑποστῇ τὰς συνεπείας τῆς ἡττῆς, τῆς Βουλγαρίας, ἣ ὁποία ἐάν δὲν διαμελοῦν χάριν ἡμῶν θὰ ὑποστῇ κατ' ἀνάγκην τὰς συνεπείας τῆς ἐχθροφύνης τῆς πρὸς τοὺς νικητάς ; Εἰς αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα τί ἀντιτάσσετε ;

ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Αὐτοὶ οὐκ ἀπὸ πολιτικοῦ βήματος καίμεθα τοιοῦτου εἰσὸς συζητήσιν.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Μὴ ἐκλιθέσθε.

ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἐκλιθέσθαι.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Δικαίω σας.

ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἡ συζήτησις δὲν εἶναι σοβάρη.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς ἐκρίναν ἀναγκάλαν νὰ μὴ διακόψῃ.

ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἐγένετο ἐρώτησις σας.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Παράκαλῶ. Ἄν σας αἰτιώμαι διὰ τὴν διακοπήν. Ἀπεκρίναται. Ἀπεκρίθη τὴν διακοπὴν εὐχριστῶς, διότι καὶ ἐγὼ σας διακώλυα. Εἶπον ὅτι ἐκρίναν ἀναγκάλαν νὰ μὴ διακοφῆτε, ὅχι γὰρ παρανομεῖσθαι αὐτὴ, ἀλλὰ ἵνα ἀρχίσω ἐκείνους τὸν περιεχόμενον τῆς διακοπῆς σας, ἵνα τὸ ἀποκορύψω.

Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς ἐκρίναν ἀναγκάλαν νὰ μὴ διακόψῃ καὶ ἀνέμεινον ἐν καὶ τι ἦθελε ν' ἀντιτάξῃ. Ἀντι τοῦτου μοι ἐκίμα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μὴ δι' ὧσθε, ἣ τὴν συζήτησιν τὴν ὁποίαν διεξαγωγὴν δὲν εἶναι σοβάρη. Εἶναι μὴ κρίσις, τὴν ὁποίαν δὲν ἔχω κερμὴν ἀντίρρησης νὰ τὴν ἐγὼ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς. Ἄλλ' ἐν τῇ αὐθιᾷ ταύτῃ παύσονται καὶ ἄλλαι κρίσεις, εἰς τὰς ὁποίας ποιοῦμαι ἐκκλίοντες κατὰ τῆς κρίσεως τοῦ κ. ἐξ Ἀττικῆς βουλευτοῦ. Καὶ λέγω ἐγὼ, οὐχὶ ἀρνούμενος κατὰ τῆς κρίσεως ταύτης τοῦ κ. βουλευτοῦ, διότι τοιοῦτοι χαρακτηρισμοὶ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄλλου γινόμενας συζητήσεις γίνονται ἐκεῖ ὅπου αἱ γνώμαι αἱ ἐκτιθέμεναι ἐν τῇ συζητήσιν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποκορυφῶνται διὰ πραγματικῶν ἐπιχειρημάτων, (ἐπιδοκιμαστικὰ καὶ χειροκροτηστικὰ ἐξ ὀλίγων), καὶ λέγω ἐγὼ εἰς τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν ὅτι ὑπὸ ἐν καὶ μόνον ὅσον ἡτο δυνατόν εἰς ὑμᾶς νὰ λέγητε ἐκεῖνο τὸ ὅποτον εἴπατε. Ὑπὸ τὸν ὅρον οὗ νομίζετε ὅτι ἡ περίπτωση τῆς ἐπικρατίας τῶν σωματικῶν εἴναι ἡ πολιτικὴ ἡμῶν, καὶ ὡς τοιαύτῃ εἶναι μονοπόλιον ἡμῶν, εἶναι καὶ τι ἀντικῶν εἰς ὑμᾶς, τὸ ὅποτον δὲν δυναμὴ παρὰ νὰ τὸ δευθόμενον ὡς σας τὸ θέλω, μετὰ τὰς συνεπείας τὰς ὁποίας σας τὴν δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ἐν τοῖς πραγματικῶν ὡς μίαν περίπτωσιν, τῆς δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ἐν τοῖς πραγματικῶν ὡς μίαν περίπτωσιν, ἥτις θὰ εἶναι αἱ συνέπειαι ταύτης πραγματικοῦ, καὶ ἐν τῷ ὅσον ἐννοούμεν τὰς συνεπείας καὶ ἐτέρας περιπτώσεως, ἀν αὐτὴ ἦτο πραγματικοῦ. Ἐγὼ θέτω τὴν περίπτωσιν ταύτην, τὴν περίπτωσιν τῆς ἐπικρατίας τῶν ἐχθρῶν τῆς Βουλγαρίας καὶ ἐξετάσω τὰς συνεπείας.

ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Πρέπει νὰ τὴν ἀκολουθήσῃτε διὰ νὰ ἐπιτύχητε. Ἐάν τὴν ἐχρίτε, ἀκολοβήσεται τὴν.

Η ΜΕΓΕΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Θὰ συζητήσω καὶ ἐπ' αὐτοῦ. Μὴ διακώλυσε. Δοκίμω, λέγω, οὐκ λαμβάνον αὐτὴν τὴν περίπτωση ὡς πολιτικὴν τοῦ κ. ἀρχηγοῦ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλὰ λαμβάνον αὐτὴν ὡς ὅφει ὡς μίαν περίπτωσιν δυναμένην νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὰ πράγματα, λέγω εἰς αὐτόν, ὁ ὁποῖος μᾶς τρομαξέει πάντοτε μετὰ τὴν αὐξάνει καὶ τὴν μεγεθύνει τῆς Βουλγαρίας, τῇ λέγῃ. Ὑπάρχει, κύριε βουλευτά, μία περίπτωση κατὰ τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἡ μεγέθυνσις τῆς Βουλγαρίας δὲν θὰ συμβῇ. Καὶ ἡ περίπτωση αὐτὴ εἶναι ἐκεῖνη, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐχθροὶ τῆς Βουλγαρίας θὰ νικήσωσιν. Δὲν γνωρίζω, ἀν τοῦτο εἶναι ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν ἡ ἐν ἄλλῃ, ἀλλὰ εἶναι μία περίπτωση.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Τὴν προείπον καὶ αὐτὴν καὶ σας εἶπον τί θὰ συμβῇ. Θὰ ὑπερεγκωμῶν ἡ Σερβία ἔχουσα πάντα λόγον νὰ διακείται πρὸς ὑμᾶς ἐχθρικός.

Δ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ἀφῆσθε νὰ ἐξακολουθήσωμεν καὶ θὰ σας εἶπω καὶ αὐτὸ, τὸ ὅποτον λέγετε. Κανὲν ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων σας δὲν θὰ τὸ ἀφήσω χωρὶς νὰ τὸ ἐξετάσω. Καὶ ἀν μὲν ἀξίῃ θὰ τὸ ἀναγνωρίσω ἐάν δὲ δὲν ἀξίῃ θὰ τὸ ἀποκρούσω, χωρὶς ὅμως νὰ εἶπω περὶ αὐτοῦ ὅτι δὲν εἶναι καὶ σοβάρων. Δοκίμω, λέγω, εἰς τὴν περίπτωση αὐτὴν δὲν δύνασθε νὰ φοβῆσθε καὶ νὰ μὴς προτάσσετε τὸ φόβητρον τῆς ἐσχόψεως τῆς Βουλγαρίας. Ἀλλὰ κατὰ τοῦτο ἀντάταξε ὅσο ἐπιχειρήματα ὁ κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς. Τὸ ἐν. Ἡ ἐξέτασις τί εἶναι ἡ Βουλγαρία ; Ἡ Βουλγαρία εἶναι ἰσχυρὴ, ἀφοῦ καμὴ τὴν δουλεύει τὴν μετὰ τὸς Γερμανοὺς νὰ στραφῇ καὶ μετὰ τὴν Ἀντάντ καὶ ἡ Ἀντάντ νὰ τὴν μεγαλώσῃ !

Κύριοι ! ἐγὼ δὲν χαρακτηρίζω ἐπιχειρήματα. Λέγω ὅμως ὅτι δὲν μετὰ τὴν ἐπιχείρημα αὐτὸ, διότι συγχρόνως — καὶ προσέξατε εἰς τοῦτο — ἐπιτελεῖται ἐν ἄλλο ἐπιχείρημα ὁ κ. ἐξ Ἀττικῆς βουλευτὴς. Μὴ λησμονεῖτε, παρακαλῶ, τὸ πρῶτον θὰ τὸ συζητήσω μετὰ τὸ ἄλλο. Ἰσὺν εἶναι τὸ ἄλλο ; Ἡ Σερβία θὰ μεγαλώσῃ τότε μετὰ τὴν Ἀντάντ. Καὶ ἀν μεγαλώσῃ θὰ εἶναι ἐξ αὐτῆς πλέον ὁ κίνδυνος. Ὅχι διότι θὰ θέλῃ νὰ μᾶς πάρῃ τίποτε, ἀλλὰ διότι θὰ ἔχῃ ἀφορμὰς καθ' ἡμῶν καὶ θὰ θέλῃ νὰ μᾶς ἐκθιῇ. Ὅστε οἱ Σέρβοι εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἐκἀμῶν τίποτε. (Α ! α ! α ! — αὐθιγάνετε ὅτι τοὺς ἐκἀμῶν τίποτε ; ! ἀ ; ἀφῆσθε τὴν διατύπωσιν ὅτι δὲν τοὺς ἐκἀμῶν τίποτε — ἀφοῦ δὲν σας ἀρέτῃ — καὶ εἰπω : κατὰ τὸν ὅποτον δὲν ἐδράσανμεν ἐχθρικός ὅστε, λέγω, κατὰ τὴν γνώμην σας, οἱ Σέρβοι κατὰ τὸν ὅποτον δὲν ἐδράσανμεν ἐχθρικός, θὰ ἔχουν καθ' ἡμῶν τὸν ἀνταπείκων μετὰ τὸν πόλεμον, ὅστε μόνον χάριν τῆς ἀνταπείκων αὐτῆς νὰ μᾶς κτηνῶσιν. Ἀλλὰ τότε ἡ βέλων ἐρωτῶν τὸν κ. βουλευτὴν ἐξ Ἀττικῆς, τὸν ἀνταπείκων τὸ πρῶτον ἐπιχείρημα, τὸ ὅποτον σας εἶπον νὰ κρατῆτε, πῶς ὁ τοιαύτην ψυχολογίαν τὸν κρατῶν δεχόμενος, ὅστε νὰ ἐλθῇ καὶ ἡ Σερβία ἐξ ἀνταπείκων πρὸς ὑμᾶς καὶ καμὴ ὅτι λέγει ὁ κ. βουλευτὴς, πῶς λέγεται συγχρόνως ὁ κ. βουλευτὴς ὅτι αἱ δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως κατὰ τὸν ὅποτον μάχεται ἡ Βουλγαρία σήμερον, θὰ εἶναι προβλεπόμεναι νικῶσιν αὐτὰ καὶ προσέβητε εἰς αὐτὰς ἡ Βουλγαρία καὶ εἰς αἰς αὐτὰς : Κύριοι, δοκίματέ μου τὴν ἑλλάδα, θὰ τῆς εἰπω, πάρτε τὴν

Ἑλλάδι· διὰ τὰς δυνάμεις αὐτὰς δὲν ἴσχυται ἡ ἰδίᾳ ψυχολογία, ὥς καὶ διὰ τὴν Σερρίαν· διὰ τὰς δυνάμεις αὐτὰς δὲν ἔστι παρὰ ἑαυτῶν μάλιστα μίσην ἀντιπαθεῖται πρὸς τὴν Βουλγαρίαν ἐν τῷ γεγονότι· ὅτι οὐκ ἔστι μόνον δὲν τὰς ἀφοίθησαν ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπολέμησαν;

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ ΗΜΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΟΣ

Ἄλλ' ὁ κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς μοι ἀντέταξε ἀπὸ τῆς θέσεώς του καὶ μοι υπέμνησεν ἐν ἐπιχείρηματι πρὸς ὀλίγον. Ἐάν τις ἐξέλθῃ ἐκ τῆς ἐκείνης τοῦ ἀγῶνος ἐξελπίσθῃ. Κίνησις ὑπάρχει ἐφ' ὅσον ἡμεῖς δὲν μετέμεινον τοῦ ἀγῶνος. Ἐάν συμμεταβῇ ἐν ὧμας ὁ κίνησις ἐξελπίσθῃ. Καὶ εἰς τοῦτο ἐγκρίνεται ἡ παραλαβὴ· μὴ, ὅτι ἡμεῖς δὲν ῥίπτομεν εἰς τὴν κλάσιν τὰς βάραι· τοῦ ἡμέτερον, ἵνα δι' αὐτοῦ ὁδωσῶμεν τὴν ἐκδοσὴν τοῦ ἀγῶνος. Κύριον. Ἀνέγνωσα πολλὰς καὶ τι, τὸ ὅποιον, ὅταν τὴν πρώτην φράσιν παρήλθῃ εἰς τὰς ἀκοὰς μου, μοι ἀφάργη διὰ ἣν ἀδύνατον νὰ λεχθῇ. Μετ' ὀλίγον ἐν τούτοις ἀνέγνωσα εἰς ἀγῶνα, ὑποστηρίζομεν μετὰ τὸν συνήθους ἔφηρον, μετὰ τῆς συνήθους ἔξεως καὶ τῆς εὐχρηστικῆς ἀπορροαίας πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπων. Ποῶν εἶναι τοῦτο; Ὅτι, ἀν κατὰ Φερόμακτον ἡμεῖς ἐξηρχομεθα εἰς τὸν ἀγῶνα, θὰ ἐπιπτον τὰ Δαρδανέλλια. Ἀπὸς ὧμας ὁ κ. ἐξ Ἀττικῆς βουλευτὴς ὁμολόγησεν, ὅτι διὰ τῆς ἰδικῆς καὶ μίᾳς μεραρχίας δὲν θὰ ἐπιπτον τὰ Δαρδανέλλια. Ἐργάστοι οὖν ἦσαν τότε ὅτι διὰ τῆς ἰδικῆς καὶ μεραρχίας θὰ ἐπιπτον τὰ Δαρδανέλλια. Καὶ περαιτέρω. Ἐάν ἐπιπτον τὰ Δαρδανέλλια θὰ ἠγνοίετο ὁ ὁρίζων τῆς Ρωσσίας. Ἐάν ἠγνοίετο ὁ ὁρίζων τῆς Ρωσσίας, θὰ ἐγένετο ὁ ἀνεροδισμός, τοῦ ὁποίου εἶχε ἀνάγκη ἡ Ρωσία. Ἐάν ἐγένετο ὁ ἀνεροδισμός, ἡ Ρωσία θὰ ἐλκετο εἰς τὸ μέγιστον τὸ Ρωσιστογεμανικὸν καὶ Ρωσιστοαυτοκρατορικὸν καὶ θὰ εἶχε τελευτήσας τὸ ἐπὶ τῆς αἰῶνος διὰ τῆς μίᾳς καὶ μόνῃς μεραρχίας, τὴν ὁποίαν ἤθελε ἀποστελεῖν ἡ Ἑλλάς!! (Διὰ τῆς) ἵνε εὐκολον κυρίως, νὰ γίνονται τοιοῦτοι συλλογισμοί. Καὶ δυστυχῶς· εἶνε εὐκόλον, καὶ νὰ ἐκποιοῦν ἀνένδοτον. Ὅμως· εἶνε εὐκόλον καὶ νὰ λέγηται ἀπὸψε ὅτι, ἐάν εἰς ἀγῶνα, εἰς δι' ἀπορροαίας ἐκ ἐκτομῆς ἀντεθεῖν καὶ δεκά ἐκτομῆς ἐκείθεν, δὲν προσηλθῇ ὁ δυνάμις ἡ Ἑλληνική· θὰ βολῇ ἡ νίκη εἰς ἐκείνους· εἰς τοὺς ὁποίους· θὰ προσηλθῇ αὐτή. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ πειω, κύριοι, ὅτι ἐπὶ τοιούτων ἐπιχειρημάτων, ἐπὶ τοιούτων συλλογισμῶν δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ.

Καὶ οὕτω, κύριοι, ἀπομένει ἀκέραιον τὸ πρόβλημα, τοῦ ὁποίου ἐσθὲν ἐνὶ ὧμας. Ὅρατε νὰ τὸ ἐξετάσῃτε οὐδαμῶς ἐπιμελόμενοι καὶ παραπλανώμενοι ἀπὸ ἐκείνῃ τῇ ἀποκρινόμενῃ· ὥς τὰ ἐπιθυμητὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιτυχίας. Τὸ πρόβλημα εἶνε, ἂν ἡ ἐκδοσις τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν καλοῦμεθα, θὰ ἀποδοῇ ὅλην καὶ τὴν ὁδὸν τοῦτο οὐδαμῶς ἐπιμελόμεθα ἀπὸ τοῦ πύθους ὧμας, ἵνα φθάσωμεν μὴ-χρὶ τοῦ ἀκροῦ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ὁρίζοντος· μέτρι τοῦ ὁρίζοντος, ὥς πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν εἶναι ἀρκυρὰς· τὸ λεχθὲν ἀπὸ τὸν κ. βουλευτὴν Ἀττικῆς, ὅτι μόνον οἱ νεώτεροι τὸν ἀπεκαλύπτει. Τὸν ἑθνικὸν ὁρίζοντα δὲν τὸν εἶδατε ὧμας· πρῶτος. Αἱ γενεαὶ πάντα, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἀφ' ἣς

ὑπάρχει Ἑθνος Ἑλληνικόν, αἱ γενεαὶ πάντα ἔσχον ὁρίζοντας ἐθνικῶν βλέψων τῆς αὐτῆς πάντοτε ἀκτίνος· καὶ ὑπὲρ τῶν βλέψων τούτων προσέφερον πάσας τὰς δυνάμεις αὐτῶν μέχρις ἐξελπίσθῃ. Δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἐποχή· οὐκ ἔστι μόνον κατὰ τὸν βραχὺν ῥέον τοῦ ἐλευθέρου βασιλείου, ἀλλ' ἀπὸ αἰῶνων μακρῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑθνικός Ἑλληνικός ὁρίζων νὰ ὑπῆρξε στενωπότερος· εἶνε τόσον διατεινὴς αἱ γραμμαὶ τοῦ χαρταμέναι ἀπὸ τὴν λαμπροτέραν ἱστορίαν τοῦ κόσμου, ὥστε οὐδὲν Ἑλληνικὸν ὁφθαλμὸν νὰ διεφύγε· ποτὶ. Διὰ τὴν ἡθέλησεν ὁ κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας νὰ εἴπῃ, ἀκίνο τοῦ ὁποῖον εἶπε· Ἄλλ' οὐτε τὸ ἄλλο ἀληθεύει, ὅτι ὑπῆρξε ἐποχή καὶ ἂν δὲν διετέλῃσαν πάντα αἱ δυνάμεις τοῦ Ἑθνικοῦ, ἀλλὰ πρὸ πάντων· πάντα αἱ δυνάμεις τοῦ Κράτους· ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ τέμας τοῦ ἐθνικοῦ ὁρίζοντος. Ἀποκρούω, κύριοι τὴν κατηγορίαν, ὅτι ἡ πολιτικὴ αὐτὴ εἶνε ἀπευρύνμα ἡμῶν τῶν νεωτέρων ἢ καὶ τῶν πρεσβυτέρων, τῶν μεταξὺ ἡμῶν διακρίνουμένων. Ἡ πολιτικὴ τῆς πραγματικότησεως τῶν Ἑθνικῶν σκοποῦν διὰ τῆς διαδόσεως πασῶν τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων εἶνε ἀπὸ 5 αἰώνων πολιτικὴ ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ὡς ἀρνήθῃτα ἡ παραγνωρίσασαν τὴν πολιτικὴν ταύτην δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ καταγγείλω κανέναν καὶ ὀρεῖται νὰ ἀποκρούσῃ τὴν κατηγορίαν καὶ ὁλοκλήρου ἀπευθυνόμενῃ.

ΚΑΣΣΑΒΕΤΗΣ. Σας δὲν εἶδατε ἀπληρομένους τὴν ἐποχὴν ἐκείνην; ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Δὲν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ χρησιμοποιοῦμαι ὧμας ὁ ἐξομολογῶν.

ΚΑΣΣΑΒΕΤΗΣ. Ἡ αἰθουσα αὐτὴ... ΓΟΥΝΑΡΗΣ. Ἡ αἰθουσα αὐτὴ, δὲν ἔχει ἀκοῦσαι ἀπὸ ἐμὲ λέξιν περὶ ἀπελπίσεως. Ἐγὼ δὲν τὴν αἰθούσῃ ταύτῃ διεξήγαγον ὄντως ἀγῶνα κατὰ τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνεφανίσθη ἐν τῇ πολιτικῇ. Ὁ ἀγῶν μου ἐνεπνεύετο οὐκ ἀπὸ τὸ αἶσθημα, τὸ ὅποιον λέγετε. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἀπὸ ἀντιθέτου αἰσθηματος. Ἐταίον ἔνα κεντρίον τὴν πολιτικὴν δραστηριότητα. Καὶ ἔβλεπον πρὸς πάντα· τοῦτο ἔχει κακὸν καὶ ἐκείνο ἀλλεπίως. Καὶ πρὸς τοῦτο νὰ διορθῇ. Καὶ ἐκείνο νὰ συμπληρωθῇ.

Τοιαῦτα δὲ ὑποστηρίζω καὶ προτίθενται, κύριοι, ἐξεθλοῦν ὁλοκλήρως τὴν πεποιθῆσιν, τὴν ἀκράδαντος πεποιθῆσιν, τὴν ὁποίαν εἶχον περὶ τῆς ζωτικότητος τῆς χώρας· διότι κατ' ἐμὲ ἡ ζωτικότης τῆς χώρας ἐκδηλοῦται ἐν τῇ κατοχῇ τῆς δυνάμεως πρὸς ἐξελίξιν αὐτῆς. Εἰς τῆς δὲ ἐν τῇ διορθώσει τῶν κακῶν καὶ ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀτελῶν· κεμένον. Ἡ ἐργασία δὲ, ἡ ὁποία θέλει τὴν πρὸσόν τῆς χώρας, ἀναγκαῖως πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν διεύθυνσιν τῶν κακῶν· κεμένον καὶ τὴν διηγετική ὁδὸν πρὸς διορθώσιν αὐτῶν. Τοῦτο ἐστὶ πρῶτος καὶ ἀνάγκη. Περαιτέρω δὲ καὶ ἐγὼ ἐπὶ τὴν ζωτικότητα τῆς χώρας ὁδὸν αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν. Εἶπον ταῦτα διότι μὲ ἐφέρατε εἰς τὴν ἀνάγκη, νὰ ὁμολῶ καὶ περὶ ἐμοῦ. Σας παρακαλῶ νὰ μοι ἐπιτρέψῃτε νὰ μὴ ἐπεκταθῶ περαιτέρω. Διότι πρόκειται νὰ ἀποφανθῇμεν περὶ πραγμάτων ποῦ μεγαλειότερον ἀπὸ τὴν πτωχὴν προσωπικότητα μου. (Νειροκροτήματα).

Ἐξέθηκα, κύριοι, ὅποια εἶνε αἱ γνώμαι καὶ αἱ πεποιθήσεις ἡμῶν. Ἐξέθηκα καὶ τὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα κινουμένη ἡμῶν ἐν τῇ πολιτικῇ μας. Πιστεύετε ἐπὶ τὴν ἀγνότητα τῶν ἡμετέρων προβλήσεων, ἀγνοοῦντα προβλήματα, τὴν ὁποῖαν δὲν ἀμφισβητοῦμεν οὐτε εἰς τὸν ἀντιπροσώπων ἀξιώσιμον ἐξ Ἀττικῆς βουλευτὴν. Τὸ πρόβλημα, τὸ ὅποιον ἔχομεν νὰ ἐξετάσωμεν, εἶνε ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐξέθηκα. Ἐπὶ τοῦ προβλήματος· τοῦτον ὑπὲρ

ται ἡ διάστασις μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ ἀξιολύμου βουλευτοῦ Ἀττικοδοσι-
τίας οἰκτικῇ καὶ ἀπόλυτῃ. Ἡδὴ ἡ ψήφος ἡμῶν πρόκειται νὰ δοθῇ τοιούτῃ
ἢ τοιαύτῃ. Πάντες ἐκ τοῦ αἰσθητικοῦ ἐμπνεύμεθα. Ἀλλ' αἱ πεποι-
θήσεις ἡμῶν εἶναι διάφοροι. Καὶ στηρίζονται ἐπὶ τῶν λόγων οὓς ἀξέθηκα.
Εἰς μᾶς ἀπόκειται νὰ συμμερισθῇ ταύτην ἢ ἀκρίνῃν τὴν πεποιθήσιν.
Ἐχετε ὑπ' ὄψιν ὅτι βλέπετε τὴν ψήφον ὑμῶν ὑπὲρ τῶν ὑφίστων συμφε-
ρόντων τῆς χώρας. (Παράτεταμένα καὶ παταγώδη χειροκροτήματα.)

